

saadan, at det kongelige Teater kulturelt set havde en meget stor og gavnlig Betydning for hele Landets Forlystelseliv. Men om man nu er enig eller ikke i den Betragtning, at Underskuddet er for stort, er i og for sig ligegyldigt. Det er min Overbevisning, at der i Befolkningen i stedse højere Grad gør sig den Anskuelse gældende, at Underskuddet er for stort. Om de paa-gældende har Ret eller ikke, er i Virkeligheden fuldkommen ligegyldigt, for den Dag, den Bevægelse bliver stærk nok, faar den ogsaa gennem Rigsdagen Magt nok til at sige: Vi vil ikke længere finde os i dette store Underskud, vi maa paa en eller anden Maade borteliminere det. Vi har i de sidste Dage set, at Retspartiet har foreslaaet, at Teatret skal drives som privat. Jeg tror ikke, at dette Forslag bliver vedtaget, men jeg tror paa den anden Side ikke, der er Tvivl om, at betydelige Dele af Befolkningen synes, at det dog vist er ganske praktisk. Nu maa man imidlertid stille sig det Spørgsmaal: Er det da muligt at faa Underskuddet ned? og det var da ogsaa særligt dette Spørgsmaal, man i Finansudvalget rettede til den højtærede Minister. Hans Svar gik, saa vidt jeg forstod, ud paa, at den eneste Mulighed for at faa Underskuddet væsentligt ned var, at man fik en Dobbeltscene. Men det beklagelige ved Ministerens Svar var tillige det, at han ikke turde garantere, at en Dobbeltscene vilde nedbringe Underskuddet væsentligt, idet han, hvad der jo ogsaa er nogenlunde selvfølgelig, siger, at man i Virkeligheden ingen Vished har for, hvorvidt der er Mulighed for at skaffe tilstrækkeligt Publikum til begge Scener; og ganske særlig har man ingen Sikkerhed for, hvorvidt den gamle Scene, hvor vel vedblivende Opera og Ballet og større Skuespil skulde opføres, vil evne at skaffe sig tilstrækkeligt Publikum.

Altsaa, der gives ikke i dette Øjeblik, og der kan ikke i dette Øjeblik, saa vidt jeg forstod Ministeren, skaffes nogen Sikkerhed for, at Dobbeltscenen i Virkeligheden vil blive et rentabelt Foretagende. Man kan naturligvis opstille et Projekt, hvorefter den vil blive det, men, som sagt, virkelig gaa ind derfor, det — forstod jeg — vilde den højtærede Minister ikke vove. Naar Forholdet ligger saaledes, tror jeg, at alle Venner af det kongelige Teater — og dertil mener jeg at turde henregne mig selv — maa gøre sig det klart, at det saa vil være praktisk talt umuligt at skaffe Bevillingsmyndighedernes Tilslutning til, at der anvendes 2—3 Mill. Kr. til Bygning af en Dobbeltscene, naar man i Virkeligheden

ikke føler sig alt for overbevist om, at det vil blive et rentabelt Foretagende.

Tilbage bliver saa det Spørgsmaal, om det overhovedet er muligt at skaffe sig i alt Fald et vist Begreb om, hvorvidt de Fordele, man venter sig af Dobbeltscenen, ogsaa vil være der, hvis vi virkelig fik den, og paa den anden Side at skaffe sig Klarhed over, hvilke Indtægter vi kan regne med ved at have to Scener fremfor en. Med Hensyn til det første er det klart, at man ved at leje en Scene ikke faar de Fordele frem, som man vil faa ved at have en Dobbeltscene. Det ligger i hele den Forenkling af Teknikken, som Dobbeltscenen forudsætter, og som man ikke faar, naar man har to Scener. Men lige saa sikkert som det er, at man altsaa paa dette Punkt ikke opnaar en formindsket Udgift, lige saa sikkert er det, at ved at leje en Scene undgaar man Forrentning og Amortisation af det Beløb, der skal anvendes til Bygning af en ny Scene. Hvorledes nu disse to Beløb, Besparelsen ved Formindskelsen af Renteudgiften, vil staa til den forøgede Udgift ved at drive to Scener fremfor en Dobbeltscene, skal jeg lade staa hen. Jeg føler mig dog overbevist om, at det ikke er svært at beregne det saa nogenlunde. Men det, der saa afgjort er Usikkerhedsmomentet i det hele, er Spørgsmaalet, om de to Scener kan skaffe sig det tilstrækkelige Publikum. Jeg ser ikke rettere end, at man har Lov til at antage, at dette Spørgsmaal kan besvares ved at leje en Scene. Det kan maaske være tvivlsomt, om det Resultat, man faar ud af et privat Teater, ved hvilket Skuespil skulde opføres, vil svare til det, man vil naa ved at have Dobbeltscenen, idet der vel nok er noget i, at et vist Publikum nu en Gang vil i Teatret paa Kongens Nytorv, naar det skal forestille at være det kongelige Teater. Men hvad der forekommer mig utvivlsomt, er, at man gennem saadanne Forsøg kan skaffe sig Sikkerhed for, i hvor høj Grad den gamle Scene vil kunne skaffe Publikum til de Forestillinger, det er Hensigten at opføre paa denne Scene, ogsaa under de Forhold, at vi har en Dobbeltscene. Det er det Forsøg, jeg meget vil henstille maa blive gjort. Ved ethvert Forsøg er der en Risiko, det er klart, og falder Forsøget uheldigt ud, er det klart, at saa ligger deri en Mulighed for, at det vil blive meget vanskeligt at faa de fornødne Bevillinger til en Dobbeltscene, men jeg tror saamænd ikke, det i saa Fald bliver synderligt vanskeliggere, end det vil være nu, naar man i Virkeligheden ikke kan møde med et næsten sikkert